

עש"ק פ"י מא תש"ע

דעה חכמה לנפשך

פרשת בא

שיחות הר"ן

שיחות קודש
מאת מו"ר שליט"א

יוצא לאור ע"י מכון
"יום החכמה"

שע"י ישיבת "תורת הכהן" ללימוד הנגלה והנסתר
רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיר"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בגמרא מסכת סוכה, מפי הר"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אהה"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהר"י זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.
- ❖ שיעור בספר נתיב מצוותיך להרה"ק מקאמארנא זי"ע ואוצרות חיים למתחילים מפי מו"ר הגה"צ ביום ג' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בשעה"כ - שבת ביום ד' בשעה 8:15 בערב.

שיעורים בלשה"ק

- ❖ שיעור בספה"ק עץ חיים למתחילים, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, ביום ב' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בספה"ק שיהות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיהת קודש ברעווא דרעוויין שלוש סעודות (מוזנ צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספה"ק אוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 1-33-4-3)
 - שיעור בספה"ק רחובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-33-4-3)
 - שיעור בהסידות (פר' השבוע) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-33-4-3)
 - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 5-33-4-3)
 - שיעור בשעה"כ שבת - שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 6-33-4-3)
 - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-5-2-7)
- ❖ **שיעורים בלשה"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספר התניא - שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 1-2-5-2)
 - שיעור בסה"ק שיהות הר"ן (ושער יחז"א) - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-5-2-7)
 - שיעור בסה"ק ליקוטי מוהר"ן - שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 1-3-5-2)
 - שיעור בסה"ק עץ חיים - שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 1-1-5-2)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 03-6171002 (באמריקא: 6469777900)

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויהי רצון שבכח התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' בראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה כולנו יחד לביאת משיח צדקינו כב"א.

מכון "יום החכמה"

ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 טלפקס: 02-5389584

דא"ח רעוא דרעוין פרשת בא תשס"ט

וְכָל פֶּטֶר זֶמֶר תִּפְדֶּה בְּשֵׁה וְאִם לֹא תִפְדֶּה וְעֵרְפָתוֹ וְכָל זְכוֹר אָדָם בְּבִיטוּלָה תִפְדֶּה: (שְׁמוֹת יג, יד)

לפדות, להפך ולבטל הקלי' כולה, אזי וערפתו להכניע הקלי' ע"י בחי' עריפה.

אבל עבודת הפדיון הוא למעלה מעבודת העריפה. כי עיקר עבודת האדם הוא לפדות ולהפך הרע לטוב. ככתוב ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך – היינו בשני יצריך, שצריך לבטל הקלי' ולגלות אלקות ית"ש בכל העולמות. עד שאפי' בחי' המור – החומריות, גם יכלל בפדיון הכולל. כי באמת אין לקלי' שום מציאות כלל, דכל אמיתת המציאות הוא רק השי"ת לבדו, אלא שלמען הבחירה עשה שיהיה דמיון של קליפות, ועבודתינו לבטלם בביטול בעלמא. היינו בזאת המחשבה לבד שיודעים שאין כלום חוץ ממנו ית', ככתוב זידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, עי"ז אנו מבטלים כל חמץ ושאור בחי' שער והותנו.

כי באמת מה שנדמה לאדם שקשה לו ללמוד ולהתפלל ולעבוד את ה' זה רק אחיות עינים. כשאדם מתחיל להתעורר להכנס לעבודת ה', ולגשת אל התוה"ק, ללמוד תורת ה', אזי בא הס"מ למונעו מתורה ותפילה ומדמה בנפשו כאילו כל

א. שני דרכים בביטול הקלי', לכתחילה יש לפדות, דבביטול בעלמא סגוי, ואם לא תפדה, וערפתו

ידוע ששורש הע' אומות הם קליפות עשיו וישמעאל, והם מכונים שור וחמור. ואלו ב' הקליפות עומדים כנגד תרין משיחין קדישין, ועבודת משיח בן יוסף הוא ללחום בקליפת שור שהיא קליפת אדום, ועבודת משיח בן דוד היא ללחום בקליפת חמור, ללחום בקליפת ישמעאל.

וזה שאמרה תורה וכל פטר המור תפדה בשה, שצריך לפדות ולהמתיק בחי' קליפת ישמעאל, כי ישמעאל נמתק ע"י שעשה תשובה בסוף ימיו, אבל אם לא תפדה וערפתו.

והנה ראשו של עשיו נטמן במערת המכפלה, כי כח הצדיק להפך כל הכריאה להתגלות אלקותו ית"ש, עד שגם הראש של עשיו נכנע. ויש חלקים שהצדיק זוכה להוציא לפועל התגלות אלקותו ית"ש, שזה בחי' תפדה בשה. ויש אופנים שאינו מוציא לפועל שהוא בבחי' לא תפדה, ואז העבודה הוא בבחי' וערפתו. להכניע הקלי' יהיה איך שיהיה. ואם לא תפדה, אם א"א

בכל פעם שמתחילים להיכנס לתורה"ק, נדמה שיש כמה חומות והוא בלתי אפשרי לזכות להגיע להשי"ת, להתפלל תפילה אמיתית ולהתמיד בתורה"ק. וזה מחמת קליפות עשיו וישמעאל, שהם רומי רבתי ורומי זעירתי שהם סוגרים עינינו שלא נראה את אור האלקות שיש בתורה"ק (לקו"מ תניינא סי' ס"ז), ובפרט באחרית הימים שנתגברים מאד קליפת עשיו וישמעאל, אבל עכ"ז עלינו לדעת שאפשר בודאי לפדות עצמינו מזה החמור.

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אותותי אלה בקרבנו: (שמות י', א')

ג. כי אני הכבדתי את לבו, השי"ת בעצמו נמצא בתוך כל כבידות לב
כי אני הכבדתי את לבו, כי צריך האדם לדעת שהשי"ת נמצא בתוך כל כבידות לב, מוכרח להאמין בזה. כי כל הגליות שיש בעולם הם מחמת שכפרו בה' ובדוד מלכם (מדרש שמואל י"ג), וסוד הענין, כי הד' הראשון דוד הוא סוד מלכות דא"ס, ו' הוא הקו, שנמשך עד הד' התחתון היינו עד אליך. כמו שאומרים בקידוש לבנה 'זיתקים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה' אלקיהם ואת דויד מלכם'. שהוא יהוד קוב"ה ושכינתיה, שמא שלים, שם הוי"ה ודוד.

ובאמת כל מה שהשי"ת רוצה מנשמות ישראל הוא בעיקר רק שיכיר בו בכל עת, בכל קושי שעובר עליו בתורה ותפילה ובעבודת ה', עיקר העבודה הוא

הקדושות והעבודות אין שייכים לו לפי דרגתו, וכן כל מיני מחשבות של חלישות הדעת, אבל באמת כל זה הריחוק הוא דמיון בעלמא. ועליו לפדות המחשבות האלה, להתחיל תמיד מחדש להכנס לעבודת ה' ולבלי להסתכל על המחשבות האלה. רק ידבק עצמו באמונה בה' שהשי"ת בודאי הפיץ בו ומחכה לו, וכמו שאמר הבעש"ט הק' אשרי העם יודעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון, אשרי העם שיודעים איך לשבות הקליפות ע"י אור האמונה בה' באור פניך.

ב. כשאדם מתדבק בשכינה הק' היא מגלה לו שכל הקושי שיש בתורה ותפילה היה רק אחיזת עינים

ואיך יזכה האדם לדעת שכל המניעות הם רק אחיזת עינים. ההתחלה הוא להאמין ולדעת שהשכינה הק' נמצאת בתוך כל שורה גמרא שאתה לומד או במצוה שאתה רוצה לעשות, שים לב שהשכינה נמצאת שם, ומי לא ירצה למסור נפשו לבת המלך, לשכינה הק', להכלל באלקותו ית"ש. ומה שנדמה לך שאתה לא יכול, כביטול בעלמא סגי. תבטל הקלי' שאור וחמין, שהוא מציאות השקרים של הס"מ, הס"מ נדמה לו שגורם לנו להרגיש שיש איזה קושי לקנות את התורה"ק, והשי"ת נשבע שהתורה הוא דבר קל, תורתו בקרבם, לכן עיקר עבודתינו ללכת אחר השכינה ולהאמין שהשכינה נמצאת בכל מקום, ולמסור נפשו על השכינה, אלא שיש אחיזת עינים שאין אדם רואה מה נעשה מעבודתו ומרצונותיו הטובים.

לדרגא, בליל פסח בבחי' עיבור, בימי הספירה בבחי' יניקה, עד שבועות שנתגלה שם הוי"ה בשלימות בקבלת התורה.

וכל אחד מישראל ע"י כל מצוה שהוא רוצה לקיים וכל תורה שהוא רוצה ללמוד, אם הוא מאמין שהשי"ת איתו, ויש בזה השראת השכינה, בבחי' אנ"י הוי"ה, אני הוא השכינה, כשאדם עוסק בתורה והושב על זה, שבזה הדף גמ' נמצאת השכינה הק', בזה הוא מגלה כבוד ה' בעולם. ואף שקלי' עשיו וישמעאל רוצים להתגבר כנגדו לסגור עיניו מלהאמין בכל זה, עכ"ז יתחיל להתאמץ ללכת אחר השכינה לשבר המחיצה, ואז השכינה מרוממת את האדם למעלה למעלה, ובודאי התענוג גדול מאד כשהאדם זוכה להתחבר לאמונה ולשכינה.

והנה כל מה שדברנו עד הנה הוא בבחי' אדם שכולל מחשבה דיבור ומעשה, והוא בסוד ממלא כל עלמין, שהוא בחי' בי"ע בערך סובב כל עלמין.

ה. שלימות הגאולה דלעתיד, הוא בבחי' 'לא אדם', בסוד סובב כל עלמין

אבל יש צדיק שמהפך דרגת אדם ללא אדם, היינו שיש מי שיש לו כח להיות בדביקות לא רק בשם הוי"ה ב"ה שהוא מצד האדם, בחי' ממלא כל עלמין, אלא שזוכה לראות מציאות אלקותו ית' בכל ענין שבעולם, במדרגת 'לא אדם', שיודע שהעיקר הוא האמונה, ובכל ענין שבעולם, לא רק שנהנה מאור אלקי בסוד שם הוי"ה ב"ה, אלא נהנה מעצם האמונה

לדעת שהקושי עצמו בא מהשי"ת, בבחי' 'כי אני הכבדתי', אפי' עצם זה מה שקשה זה גם השכינה, ותזכור שהשכינה עצמה נמצאת בתוך נקודת הקושי, ותהיה מוכן ומזומן למסור הנפש על השכינה בכל לב נפש ומאוד, כי השכינה הק' א"א לזכות אליה בסתם, רק להיות מוכן למסור נפש על אהבת ה' בכל לב ונפש באהבת השכינה באמת, וברגע שאדם מקבל ע"ע מסי"נ על השכינה ומאמין שהשכינה נמצאת בתוך הנקודה הזאת שנעשה איתו עכשיו, מיד השכינה מרימה אותו ומראה ומגלה לו שהכל היה רק אהיות עינים.

ד. תחילת הגאולה להתדבק בהשי"ת בסוד אדם, א' - מחשבה, ד' - דיבור, פ - מעשה וכל זה בבחי' ממלא כל עלמין

כל מציאות האדם הוא מחשבה דיבור ומעשה שזה מכוון כנגד עולמות בריאה יצירה ועשיה. א' הוא מחשבה, מלשון אאלפך חכמה ובינה, לחשוב מאלופו של עולם. ד' הוא דיבור, מ' מעשה. והנה כל העולמות נקראים בשם אדם. כי האדם מכוון כנגד כל העולמות. והצדיק מבקש ללכת בכל עת עם השכינה, שהוא התגלות השי"ת בכל העולמות. ועיקר התגלות הבורא ית' הוא בשם הוי"ה ב"ה, שם מ"ה, הוי"ה במילוי אלפין, 'זה שמי לעולם וזה זכרי לדור ודור', כי הצדיק יודע שהשי"ת נתן לנו התורה והתגלה אלינו בשם הוי"ה ב"ה. וזהו כל ענין יציאת מצרים שנתגלה שם הוי"ה ב"ה ונתן לנו את התורה. כי בתחילה היה שם הוי"ה בעיבור, עד שנגאלו ישראל ועלו מדרגא

ז. גאולת מצרים היתה רק הכנה לגאולה דלעתיד, בבחי' ק"ש שעל המיטה שהוא הכנה לעבודת היום

כתיב 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות' (מיכה ז, טו), כי הגאולה ממצרים היתה בחצות הלילה, שהוא סוד קריאת שמע שעל המיטה, שהיחוד הוא בסוד 'חיק', היינו שהיחוד שיש בלילה הוא רק כהכנה להיחוד הגדול שכתפילת שהרית ביום. כמו כן כל גאולת מצרים אינה רק כהכנה לגאולה העתידה במהרה בימינו. כמ"ש הרה"ק מקאמארנא.

כי כל זמן שהצדיקים דבקים באור האותיות ושמות התוה"ק, שהוא בסוד ממלא כל עלמין, אזי הוא עדיין רק בחי' נר"ן וסוד 'יהוד חיק', תחילת הגאולה, כי באמת עיקר העבודה הוא להיות דבוק בעולמות האמונה, בחי' 'סובב כל עלמין', לא רק הדביקות באותיות התורה אלא הדביקות בסוד הטעמים והנקודות שבאותיות. אף שבודאי העיקר הוא התוה"ק, וזאת התורה לא תהא מוחלפת, אף על פי כן שלימות הגאולה הוא ההתדבקות לאור הטעמים והנקודות שבתוך אלו האותיות שיש בתוה"ק. כי אלו האותיות צריכים לגלות לאדם איך שיוכל להיות באור האמונה, וכן כלל ענין השמות מגלים אור היחוד, לא רק בעת התפילה אלא בכל רגע, ובפרט בעת הלימוד, כי עיקר תורה לשמה הוא זה, לשם ה', להמתיק דיני לאה, כי לאה יש בה אחיות המין ושאר, שהם הו"ג דעת דקטנות, והמתקתה על ידי לימוד התורה לשמה.

שהוא גבוה למעלה מהשמות, כמו שהבעש"ט הק' עבר הנהר בלי שמות הק' אלא באמונה פשוטה באלקי ישראל, כי האמונה הפשוטה היא יותר גבוה מהשמות הק', כי השמות הם כביכול גילויים של השי"ת, והצדיק לא רק דבוק בגילויים בסוד אדם, אלא כולל את כל הגילויים בעצמות אור האמונה, ודבוק בכל עת בעולמות של יחוד ואמונה, שהוא המציאות האמיתית, והתענוג וההתקשרות האמיתי, הגם שהבעש"ט היה בקי בודאי בכל השמות הק' ובודאי כיוון בכל השמות, אלא שהשמות היו כלים להיות דבוק בבחי' 'לא אדם', שהוא האמונה הפשוטה.

ו. כמה שנכנס האדם יותר לבקש הדביקות באלקותו ית"ש, עליו להתגבר נגד ג' שרי פרעה, הם המוחין דקטנות, ולדעת שהשי"ת נמצא איתו גם שם

'בא אל פרעה, הצדיק צריך לבא אל פרעה להכניע הקלי' העומדת בעורף להפיל את האדם כמוחין דקטנות, שזה ענין ג' שרי פרעה שר האופים שר הטבחים ושר המשקים, שהם עומדים בגרון למנוע המשכת המה אל המדות, אל הלב. ועי"ז נשאר האדם כמוחין דקטנות ונמנע ממנו להכנס אל הקדושה, עומד ונעצר ואינו יודע מה לעשות, בפרט מי שמחפש באמת אלקות, כמה שמחפש יותר את ה' באמת, כמה שרוצה לצאת ממצרים ולבא באמת להגאולה, להכלל באלקים חיים, אזי באים אלו השרים, ועומדים בעורף להכניס לאדם מוחין דקטנות. ואז מוכרח לדעת הסוד הגדול של 'אני הכבדתי את לבו'.

מבטל החמץ אזי הבדיקה היא מדאורייתא אבל כשרוצה להגיע לביטול, לבטל הכל ולדעת שאני הכבדתי את לבו, וה' איתך גם בעת הכבידות, אזי תזכה למצוא השכינה הק', והשכינה תעזור לך לבדוק החמץ ולבערו.

ורבינו האריז"ל פירש אור לי"ד בודקים את החמץ, היינו כשנכנס האדם לעול תורה ומצוות אחר שעברו י"ג שנה, והוא אור לי"ד, אזי בודקים את היצר הרע עם השכינה שהיא אור הנר, שהשכינה תביא אותו לזכות לכל התורה כולה ולכל העבודות שבעולם, העיקר להדבק בשכינה שאי אפשר לקנותה רק במסירות נפש ממש בכל לב ונפש ומאוד. אם אתה רוצה אמונה, האמונה תביא אותך להכל.

והאמונה מתפשטת בשתי בחינות. אחד הוא בעצם העבודה, שהוא בחי' גאולת מצרים, בחי' אדם, בבחי' ק"ש שעל המיטה, שהוא הכנה לגאולה העתידה. אבל העיקר הוא לעלות מבחי' אדם' ל'לא אדם', שהשכינה תרומם אותך לסוד דוד, להאמין בה' ובדוד, ה' מגלה סוכב כל עלמין שזהו שורש דוד, ד' הוא סוכב, ו' הוא הקו, ד' התחתון הוא כאן למטה, כל הגלות הוא רק כשכופר בה' ובדוד, שאינו מביין החיבור בין ממלא לסוכב. שאינו יודע איך לחיות בהזדככות אותיות באמונה בדביקות ביחוד. הצדיקים כל נשימה ונשימה שלהם חיים בבחי' כל הנשמה תהלל יה, כל תנועה, וכל לימוד ותפילה, כל נקודה שעושים בעולם, הכל רק התגלות של אמונה, בפרט בעסק התורה"ק, שבוזה ממתיקים דיני לאה, וזוכרים שאני

כשאדם מרגיש שהוא בשברון לב, וחלישות הדעת, שאינו זוכה לא לתורה ולא לעבודת ה', נדמה לו שהוא רחוק מהשי"ת ואינו יכול לבא לדביקות באלקות, כאילו אין דרך בעוה"ז לבא אל התכלית, זהו אחיות שאור וחמץ מדיני לאה. כי כל אחד צריך ללמוד תורה ולהתלהב בשעשועים עצמיים באלקותו ית"ש, אלא שדיני לאה גורמים שאדם נכנס בעצבות על שאינו מבין הלימוד ואינו דבק באלקות.

ה. אור לי"ד בודקים את החמץ, היינו לטהר עצמו מקלי' חמץ ושאר – באור הנר, ע"י הדביקות באמונה הק'

וכל עבודת פסח לבטל חמץ שאור, לומר שאין כלל חמץ ושאר, אין קליפ' עשיו וישמעאל, כי בביטול בעלמא סגי, אפי' שבפועל עוד לא זכינו לעבודה הגדולה של הביטול הזה, אבל מספיק לומר דברי הביטול, אור לי"ד בודקים את החמץ לאור הנר, אינו מחויב לבטל מיד, אבל עצם הענין שרוצה לבטל, זה כבר מספיק, כמובא בפוסקים. כשרוצה אדם להכנס לסוד לדעת שהכל אלקות, יתחיל לחפש את השכינה הק' שהיא הנר. ולא יעשה מציאות מהקלי', רק ידע שהכל אלקות, בחי' כי אני הכבדתי את לבו, ואז יזכה לאור השכינה שהיא אור הנר, שבאורה בודקים את החמץ.

כי השכינה היא אור הנר. והנה לדעת הרבה מרבתינו הראשונים הבדיקה רק מדרבנן, כי כבר ביטל, ורק אם אינו

אלא שה'לא אדם' גבוה מאדם, והממלא נכלל בסוכב.

י. למען שתי אותותי אלה בקרבן, אותם האותיות שיש בפשטות התורה בחי' ממלא כל עלמין, הם האותיות שצריכים להודרך לבחי' סוכב כל עלמין. להדבק באור אלקי שבחם, בבחי' טעמים

למען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים (שמות י, ב). כי הצדיקים הגדולים מגלים בתורתם סודות שלמעלה מהשגתינו, א"כ איך נוכל להמשיך באזני בנך ובן בנך את כל הסודות האלו, לדורות הבאים, אלא שעיקר הנקודה שצריך לדעת שה' נמצא בתוך הכבידות לב, למען שתי אותותי אלה בקרבן, אלו אותם האותיות, אותם האותיות של התוה"ק כמו שהיא עכשיו, באותם אותיות יש להתדבק בבחי' סוכב כל עלמין, טעמים נקודות, אותם האותיות הם בסוד טעמים, לא הולכים למשהו אחר ח"ו, כי זאת התורה לא תהא מוחלפת, אלא שטועמים טעם אלקי באותם האותיות, בחי' 'אותותי אלה', אעפ"כ תספר את אשר התעללתי, שכל המניעות רק אחיות עינים ומשחק, ואז האותיות מאירים באור אחר לגמרי, כשיודע 'כי אני הוי"ה', יזכה להרגיש את הצחוק וההתעללות שה' עושה בקלי', כמו"ש בלקו"מ סי' ס"ד שאז לעתיד יתגלה צחוק פיננו, כי באמת אין עוד מלבדו ית', הכל הוא לבדו הוא.

ובתורת הצדיקים נמצא אור הגאולה, אלא שצריך לחפש ולדרוש,

הכבדתי את לבו, בזה יוצאים מהקטנות. **ועיקר המתקת לאה הוא בסוד ויעבור ה' על פניו, ויעבור אותיות ע"ב רי"ו,** כי ממושכים אורות דאריך, ונתעורר היהוד הגדול להמתיק קטנות דבחי' לאה, ולעתיד יוכלו להמשיך היהוד עד מקום הדעת.

ט. עבודת ימי השוכבים בסוד פדיון, להדבק באור אלקי שבאותיות

ונחזור לעיל שעיקר העבודה בימי הגלות הוא בבחי' וערפתו, שאם אין האדם זוכה לפדות ולהפך כל הסתרה לאלקות, יהיה מה שיהיה יקיים בחי' וערפתו, להכניע הרע בכל אופן שהוא. ללחום בס"א עוד פעם ועוד פעם, ועיקר המלחמה היא בהכבידות.

וזוהו עבודת ימי השוכבים שעוסקים בעבודת פ"ד תעניות בחי' פדיון, שהוא שלימות העבודה להדבק בתוה"ק ולהרגיש איך התוה"ק היא אלקות, לא רק בבחי' אדם, שהוא האותיות, אלא לזכך האותיות שיתעלו לסוד טעמים, שאדם טועם אור האלקי, ועובר המים של הנהר בלי שמות הק' אלא באמונה, בודאי שהבעש"ט היה דבוק שמות הקודש, וקיים בכל עת שויתי ה' לנגדי תמיד, עכ"ז ניצל מכל הרשעים והסכנות באמונה לבד, כי בודאי הצדיק הוא דבוק גם בסוד אדם, שהוא סוד עולמות ושמות, אבל עפ"כ העיקר הוא 'לא אדם', שהצדיק דבוק באמונה פשוטה שזה משלים ממילא כל פרטי התוה"ק והעולמות, אף שהוא דבוק בכל פרטי התורה והשמות בבחי' אדם,

הבעש"ט, ובוודאי ה' רוצה להטיב לנבראיו, ובאמת ה' משגיח עלי בתכלית ההשגחה, ובכל עת מוליך אותי מדרגא לדרגא, עד וידעתם כי אני ה', צריך להאמין שה' איתך, ומקרב אותך בכל יום, ומוליד אצלך בכל יום את הנקודה ופותח בשבילך את כל העולמות כולם.

אלא שהס"מ בא לבלבל אותך להפיל אותך לגלות, שכחה וקלי', שלא תאמין שה' איתך בכל תנועה, לטובתך הנצחית, ואומר לך שאין אתה יכול להוציא לפועל עבודת הבורא ותוה"ק, ומכניס בך עצבות של חמין ושאר, ואתה מרגיש מוהין קטנות. ולזאת תתגבר ללחום כנגדו באמונה שבוודאי ה' איתך גם כשאינך מרגיש כלום, והלב סתום בכבידות. כי תאמין שיאני הכבדתי את לבו, השי"ת נמצא בתוך הכבידות לב. 'כי ידעתי את מכאוביו, וארד להצילו'.

יב. סוד ראשו של עשיו שנממן במערת המכפלה הוא שבכל פעם שנופל על אדם מחשבה של קנאה תאזה וכבוד, יתעורר לחפש איך השי"ת נמצא בתוך זאת המחשבה, ובזה מעלה הניצה"ק לשרשו עד מתי מאנת לענות מפני. פרשי' לענות – כתרנומו לאתכנעא והוא מגזרת עני מאנת להיות עני ושפל מפני: (שמות י, ג)

דהעיקר הוא לאתכנעא, ביטול, וזה ע"י שאדם מחפש את השכינה הק'. **כי** סביב רשעים יתהלכון, וסביב השכינה יש הרים והומות, וצריך אדם לדעת

והשכינה מורה לאדם את הדרך, כי כולם לומדים תורה, ולא כולם זוכים לאורה האמיתי, התורה יכולה לגאול כל אחד, לא רק גאולה ממצרים בסוד חיק, אלא גם בבחי' אורות דלעתיד, והכל לכל תלוי למען שתי אותתי אלה בקרבו, לדעת כי אני הכבדתי את לבו, מה שלא רואים כלום, כן רוצה ה', ואם תבדוק ותבטל החמין לאור הנר, ותבטל כל ההסתרות תדע תאמין שהכל ה' לבדו עושה, אזי השכינה תראה לך את האמת.

יא. עיקר עבודת האדם לגרש מחשבות הריחוק ולדעת שה' משגיח עליו תמיד לטובה

והשי"ת אוהב כל יהודי, ורוצה לקרבו אליו, להעלות כל אחד מישראל לכל המדרגות שצריך לזכות בזה העולם, אלא שההתחלה הוא שצריך כל אחד להמליך את ה' באמת. כשקורין פרשת בא, בודאי נתעורר ענין יציאת מצרים, וה' רוצה לגאול כל אחד מישראל, כל אחד שיצא מהגלות המר שלו, כל זמן שאינו ממליך את ה' באמת, לבטל כל הקלי' ולומר שכל הקלי' שקר, כל מה שנדמה לו שלא הולך לו בתורה ועבודה, ימליך את ה' באמת, ויבטל החמין והשאר, לדעת שאין שום כח, לא חכמה דקטנות ולא בינה דקטנות, ולא חו"ג דדעת דקטנות ששם עיקר חמין ושאר, שזה נותן לאדם מחשבות של דיני לאה, ונופל לעצבות, עיקר העצבות הוא מה שאדם מרגיש הריחוק מתורה ועבודת הבורא. אך כשיתגבר כנגד זה וידע בבירור שהמלך בעצמו עושה כל המחיצות כמו שגילה

**יג. תיקון חטא עין הדעת ע"י
ההתדבקות בבחי' 'לא אדם' -
באמונה פשוטה**

כל החטא של אדה"ר היה שבק בעין הדעת, היה דבוק באמת באמת בקדושה, אלא שלא העלה לגמרי את העין הדעת לעין החיים, היה דבוק בשם הוי"ה ב"ה שהוא עין הדעת, אלא שלא היה דבוק בעין החיים שהוא בחי' 'לא אדם', רק נהנה מהדביקות בבחי' אדם, ולא נהנה משורש הדביקות שהוא האמונה פשוטה, היחוד הפשוט, שאם האדם דבוק באמונה פשוטה, שזה עיקר העיקרים, בזה עולה לעין החיים בבחי' הנאולה עתידה. שבזה מבטל הקלי' לגמרי. ובזה נעשה בחי' כי אח עשיו ליעקב, בשורש השרשים, מתבטלים כל הקלי', ומתגלה קדושת השה, נשמות ישראל שהם שה, הם יכולים לפדות הכל, להפך הכל לאלקות, לגלות שאין שום מציאות רק אלקותו ית"ש.

וזוהו עבודת ארבה חושך מכת בכורות, בין ס"ג מ"ה וע"ב, כמוכא באריו"ל, שהוא בחי' בינה חכמה וכתר, כי ארבה בינה, חושך חכמה, בכורות כתר, ועיקר הוא קריעת ים סוף, רדל"א, אשר אז אמרו כולם 'זה אלי ואנוהו', כי נתעלו מבחי' ממלא לסובב, דבעתיקא תליא מילתא הוא בחי' הע"ב השרשי, שצריך לזכות להדבק בבינה חכמה וכתר ובעיקר ברדל"א שהוא פנימיות הכתר והוא נתגלה בקריעת ים סוף, וכמה שבוק אדם בבחי' 'זה אלי ואנוהו', לאמונה והיחוד, בזה ממילא השכינה תביאנו לכל הענינים והעבודות כולם. וכל התכליתם ברוחני

שאם רוצה להשיג התכלית, ידע שהתכלית הוא תכלת, היינו עיקר התכלית להתדבק בשכינה שהיא בבחי' גוון תכלת. ויש להיות מוכן ומזומן בכל רגע למסור נפשו באמת לשכינה הק', כי אין שום התגלות נקודת קדושה לאדם כל זמן שאינו מחפש את האמונה באמת שהיא מציאות השכינה, וממילא, בכל פעם שנכנס לעבודת ה', להכנס ללימוד התורה והתפילה, כל נקודה, כל תיבה שמוציא מפיו, צריך לחשוב שהשכינה נמצאת בנקודה הזאת, ולהכנס לקדושת האמונה בכל דבר בעולם, בכל מציאות שנעשה עמו.

כי המדות רעות שמונעים מהאדם להכנס לעבודת הבורא, הם עצמם גם בחי' אדם, אדם דקלי', דבי"ע, כל מחשבה קנאה ותאוה וכבוד שנכנס במח שלך, תדע שהשכינה נסתרת בבי"ע, והיא נמצאת בתוך הקנאה והכבוד הזה, ותתדבק באמונה לגלות שה' מסתתר בתוך המדה הזאת, ותקשר בחי' הממלא לסובב, לגלות יותר ויותר מציאות יחוד הבורא ית', כי נקודת האמונה יש בה כח ע"ב רי"ו לקשר רי"ו שהוא בי"ע, קנאה תאוה כבוד, לגלות את הע"ב, את היחוד ביתר שאת. כל מדה שנתעורר כך, כל נקודה של בי"ע, אפי' של אדם בליעל, עשיו ישמעאל, מדות רעות, אם תתגבר להאמין שהכל לכל אלקות גמור, יתגלה לך אור 'ממלא לסובב', ותוכל לזכות להתענג על ה' מתוך האדם בליעל, כי אתה פודה אותו לגמרי, בזה אתה לוקח את ראשו של עשיו, ומכניסו למערת המכפלה, היינו שאתה מעלה הניצוץ הקדוש שהיה תוך המדה הנפולה.

ובגשמי. דאין שום ענין בעולם שהאמונה והשכינה לא תוכל להביא אליו את האדם. והעיקר שצריך לרדוף אחר האמונה, ואהבת את ה"א בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך, למסור נפשו על האמונה שהיא נמצאת בכל עבודה, בכל אות שבתוה"ק, ותתייגע לרדוף אחריה, בכל היגיעות שבעולם, ומיד היא תרומם אותך מדרגא לדרגא, בכל המדרגות ובכל תענוגים עצמיים ושרשים, עד שתהנה רק מהאמונה הק' שזה עיקר התכלית. עד אשר עין בעין יראו בשוב ה' את שיבת ציון בביאת גוא"צ ברחמים.

יד. דעה חכמה לנפשך

זזה פי' דעה חכמה לנפשך, כי חכמה היא לשון ראייה, ונפש היא השכינה הק'. ועיקר העבודה שצריך לראות ולדעת שהשכינה נמצאת בתוך כל תורה ומצוה, **זיהא כתר לראשך**, היא תתן לך כה למסור הנפש בבחי' כתר. ותקבל כה למסור נפש על התורה, ע"י שתדע, כי חכמה לשון ראייה, ונפשך היא השכינה, לראות איך השכינה מסתתרת בתוך אלו התיבות, ואהבת את ה"א בכל לבבך, כל יהודי מסכים למסור נפשו לשכינה בכל לבו נפשו ומאודו, וכל יהודי יודע שזאת המצוה שרוצה לעשות ולימוד התורה שזה שלומד, בזה מסתתר השכינה, וזה נותן לו כחות של מסירות נפש בחי' כתר לראשך, שמסכים לשבת וללמוד עד שתבא השכינה להעלותו לכל העולמות.

כל עלמין, עד רדל"א, לא רק שתהנה מאותיות התוה"ק, אלא מהמעמים שבתוה"ק, לקחת המנא בידך, מנ"א, מעמים נקודות אותיות, שתזכה בכל עת שהנשמה שלך תשוטט בעולמות האמונה, לעלות מבחי' אדם ללא אדם, ותתדבק באותיות הדביקות של כל תרי"ג מצוות, שהוא בחי' קרבן פסח, ראשו על כרעיו, שהו"ע התרי"ג מצוות. שבינתיים הוא בבחי' עיבור, כי היחוד של הליל פסח הוא רק עיבור, בחי' יחוד דחיק, יחוד הכנה, בחי' חצות לילה, כמ"ש הרה"ק מקאמארנא שהתורה של היום זהו רק בחי' הכנה לעתיד, כי היחוד הוא רק בחי' עיבור. היינו ע"י שתתדבק לראות בכל דבר האמונה, ולרוץ אחר השכינה בכל תיבה, ואהבת את, לאהוב את השכינה בא"ת, היינו באותיות התורה, כי השכינה שורש כל התורה כולה, והיא תביאך לכל התורה כולה, כל התורה כולה בכל פרטיה ודקדוקיה אשר הכל הוא אברי השכינה, ובעיקר הרצון לזכות לתכלית התכליתיים, שעשועי עוה"ב, להשתעשע בכל התורה כולה באלקותו ית"ש באמת. בבחי' התכלית הוא התכלת, תכלית האמת (עיין לקו"מ י"ח).

זזה נצור מצות קדשך, שיוזכה להתדבק בכל התורה כולה בכל הפרטים והענינים, ע"י שמור שבת קדשך, ובזה יזכה לבחי' בא אל פרעה, בא הוא שיבא כביכול לכל המקומות, אפי' בעורף, במקום לאה, מקום ג' מוחין דקמנות, יודע שה' הכביד הלב, דהכל הוא ע"י השו"ת, ובזה שומר את לאה בסוד מצה שמורה, שעיקר

נצור מצות קדשך שמור שבת קדשך, שהשכינה תעלה אותך לסוד סובב

וזהו גל עיני ואביטה, שהעינים לא יהיו סגורים מאור האמונה, רק אביטה נפלאות, נ' פלאות, הפלא של שער הנ' של הנאולה העתידה, ע"י שמכניעים רומי זעירתא ורבתי, קלי' חמור ושור, שעשיו וישמעאל יכנעו תחת הקדושה תיכף ומיד לאלתר בביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

שמירת לאה הוא רק בכח 'מורא גדול זה גילוי שכינה' לשמור המחשבה שלא יתחמץ ע"י המוחין דקטנות, ובזה יתגלה ויעבור להמשיך אורות דע"ב רי"ו שזה גורם היחוד האמיתי דלאה. ובזה יומתקו כל הקטנות וידע שאין שום חמץ ושאר, רק אלקותו ית'.

שיחות הר"ן קל"ו

כי עיקר האור הוא כבודו יתברך כמו שכתוב (יחזקאל מ"ג, ב'): "והארץ האירה מכבודו" אך כשמעמידין דבר גשמי כנגד דבר רוחני עושה צל, וכפי גשמיות וגודל הדבר שעומד כנגד הדבר כמו כן נעשה צל, כגון כשמעמידין מקל נגד אור השמש עושה צל קטן כפי מדת המקל, אבל כשמעמידין דבר גדול יותר נגד השמש עושה צל גדול ביותר, וכן כשמעמידין בית גדול עושה צל גדול יותר ויותר. והצל הוא הסתרת והעלמת האור כידוע, ועל כן כפי מה שהאדם משוקע באיזה מדה ותאורה כמו כן עושה צל נגד אור כבודו יתברך, וכמו כן נעלם ממנו אורו יתברך. אבל כשמבטל המדות והתאוות, כפי הביטול כן נתבטל הצל, וכמו כן נתגלה אור כבודו יתברך עד שזוכה שיתבטל הצל לגמרי עד שיהיה הכל לא ואין ואפס, ואז יתגלה כבודו בכל הארץ כי לא יהיה שום דבר שיסתיר האור ושיעשה צל כנ"ל. וזהו "מלא כל הארץ כבודו" ועל ידי זה נתגלה כבודו בכל הארץ כי אין דבר שיסתיר אור כבודו יתברך ויעשה צל כנזכר לעיל:

כלל הענין שצריך האדם שיאיר לו אורו הפשוט ית', כמו שכתוב 'ושכנתי בתוכם', בתוך כל אחד ואחד (כדפירש

שייך להתורה מלא כל הארץ כבודו (בלקוטי חלק ראשון סימן קע"ב).

יסוד

הנאמר שם הוא שכשאנו מגלים כבוד ה' בעולם, מבטלים את הצל המסתיר, ורואים את החטבה, כי באמת השי"ת מטיב לעולם, אלא שהישות של האדם עושה צל, כשיבטל עצמו לכבוד ה', בטל הצל, ונתגלה אור כבוד ה' ורב טובו וחסדו.

שמעתי מאיש אחד מאנשי ששמע מפיו הקדוש בביאור יותר קצת והענין, שהאדם צריך לבטל כל מדה ומדה עד שיתבטל לגמרי כאין ואפס כי בתחילה צריך לבטל מדה זאת עד שתהיה בלא ממש, ואחר כך מדה אחרת עד שתהיה גם כן לא, וכן כל המדות עד שיהיו כולם בלא היו, וכפי מה שמבטלין כל מדה ומדה כן מאיר ומתגלה לו כבוד ה'.

הנה רבינו ז"ל העיד על עצמו שכ"כ עבד לטהר ולזכך גופו ומדותיו, עד שגופו הקדוש הוא כמו עור מעובד יפה מכל צד שאין נשאר בו שום ריח אפי' כשיהפכוהו בכל צד. כן צריך האדם לעבד את המדות שלו, עד שלא ישאר אצלו שום ריח תאוה רעה כלל. ואז נעשה באמת מרכבה להשי"ת.

ירגישו הקשר עם השי"ת, שכל הרגשה שאנו מרגישים הוא ענין גדול, שזהו מקושר בעצם באורו הפשוט, ואע"פ שאנו בעקביים דעשיה דעשיה, וגם כשאנו מרגישים את ה' זוהי הרגשה קטנה ונמוכה. אעפ"כ גם זה ענין גדול, דסוף כל סוף זוהי הרגשה אלקית, ובאים לזה ע"י שמבטל עצמו לגמרי לאא"ס.

כמו שבעל התניא מביא בשם הרב המגיד, שהשי"ת ברא את העולם בחכמה, כי אין אא"ס שורה על דבר רק כשהוא בטל לפניו, ומדת החכמה היא מדת האין והביטול, וזהו שורש כל תורת הבעש"ט, שכיון שהשי"ת נתאווה שתהיה לו ית' דירה בתחתונים, שנרגיש ויתגלה שמלא כל הארץ כבודו, אך רבינו האריז"ל לא גילה להדיא איך מגלים זאת, וגילה רק שאא"ס מתלבש בחכמה כשנמשך אורו לעולמות. והבעש"ט מגלה שזהו עבודת הביטול. כח מ"ח. הביטול הוא הדרך לגלות אורו הפשוט בעולם.

ורבינו ז"ל מגלה בשיחה זאת, שאינו רק ביטול באופן כללי, אלא ביטול בכל מדה ובכל תאוה, להתבטל לה' בזאת המדה, עד שכל הנפש והכל לכל יהיה בטל לפניו ית', וכמה שיזכה ליותר ביטול, יתגלה יותר אורו הפשוט, עד שיזכה להיות מרכבה להשי"ת באמת.

וכן הוא זוכה להמשיך התגלות אורו ית' בעוד כמה מקומות בעולם כולו. כי באמת כל העולם כולו הוא חלק מנפש כל אדם, כי כל אחד כלול מכל הבריאה. כמו שאומרים בשם ר' ישראל סלנטר שיש אדם שאומר שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד,

האלשיך הק), שרצון ה' שכל גוף האדם יהיה משכן לכבודו, וכל חלק מהגוף מכוון כנגד מדה אחרת, ואם ה"ו פוגם באיזה גיד או אבר, או יש בנפשו מדה רעה או תאוה רעה, זה גורם שאין השכינה יכולה לשרות על אותו אבר או חלק בנפשו.

והצדיקים זי"ע הרגישו בזאת, היינו כפי האבר שלא היה שם השראת

השכינה הבינו מה עליהם להתעורר בתשובה.

ועיקר הקדושה הוא ע"י הביטול, שצריך לבטל את עצמו, כמובא בלקו"מ סי' נ"ב שעיקר עבודת ההתבודדות היא להגיע אל הביטול, וצריך להתפלל להשי"ת על כל מדה ומדה, ועד מתי יתפלל על זאת המדה, כגון שיש לו איזה תאוה, וצווק לה' על תאוותיו, התפלל פעם ראשונה ושניה, עד מתי עליו להתפלל על זאת, עד שמרגיש שהתבטל לה' ומאיר עליו אור ה' ושורה עליו, ומרגיש אור ה' על כל כחותיו, ומרגיש שאין עוד מלבדו ית'. אזי ידע שנתקנה אותה המדה.

כי הגוף של האדם הוא בחי' אני ויש, ומונע מאורו ית' להתפשט כביכול, וכל הטא גורם שאיזה חלק מהמציאות והגוף של האדם אינו רוצה להתבטל, אבל ע"י ששב בתשובה עוד ועוד, ומבטל את האבר לה', עד שמתבטל לגמרי להשי"ת, אזי מרגיש אורו הפשוט ית', שאין שום מציאות רק אורו ית'.

ובאמת כל הרגשות שלנו הם בבחי' הגשמה כלפי אורו הפשוט, כי לית מחשבה תפיסה ביה, אבל אעפ"כ השי"ת צמצם עצמו שנשמות ישראל כן

להתדבק באור אלקי, טוב ה' לכל, להתייגע בעת תורה ותפילה, להמשיך על עצמו אור אלקי, ובזה ילחם ברע, כי ע"י שנתבטל לאור אלקי, הוא זוכה להכלל בקדושה. כי אי' בזה"ק ששעת התפילה הוא שעת קרב, כשעוסק בתפילה בכונה הוא לוחם בכחות הרע, ובזה שממשיך על עצמו אור אלקי בתורה ותפילה, נתבטל הרע, עד שנעשה איש אלקי, ונטהר מכל המדות והתאוות. ובזה יתגלה אורו הפשוט ית' בכל מקום, עד שיהיה השם אחד ושמו אחד בכיאת גוא"צ ברחמים בב"א.

וממליך את ה' בשמים ובארץ וכל ארבע כנפות הארץ, חוץ מעל עצמו. ולכן צריך להאריך בשעת ק"ש ביחוד, עד שהוא יתבטל לה' בכל אבר ואבר, עד שיתגלה מלכותו ית' בכל שייפא ושייפא, בכל מקום ובכל דבר שבעולם, שלא יעלים את אורו הפשוט.

ובכלל בענין תיקון המדות והתאוות, ידוע אמרת הצדיקים שמי שמשבר תאוות אחת נעשה ממנה שתים, כי גם נשאר התאוה וגם יש לו גאווה שנדמה לו שביטל התאוה. ואין עצה רק

שיחות הר"ן קל"ז

המעוות הוא בחינת תורה ממש כנ"ל, וזה מעוות ראשי תבות ואין עבירה מככה תורה: ועוד יש בענין זה דברים הרבה, כי בעת שגלה זאת ספר איזה מעשה בענין זה, אך לא זכינו לכתב כי אם דברים אלה.

הנה לשון של רביה"ק הוא שנותנין לתלמיד חכם, ענין תלמיד של חכם, הוא מדת התפארת, כי החכם הוא בספירת החכמה, והתלמיד שלו בספירת התפארת. ומי שנותן מעות לתלמיד חכם

שויך להתורה מעו"ת ראשי תיבות וכו' בחלק ראשון סימן ר"ד תחילה נקדים מה ששייך לשיחה זאת מדברי רביה"ק בלקו"מ סי' ר"ד. זלה"ק: "מעלת הצדקה ידוע, בפרט כשנותנין לתלמיד חכם כמובא שהמעוות שנותנין לתלמיד חכם הוא בחינת תמכני אוריתא, אבל באמת זה המעוות שנותנין לתלמיד חכם הוא בחינת תורה ממש, ואין עברה יכול לכבות זה המעוות שנותנין לתלמיד חכם, כי אין עברה מככה תורה כמו שאמר רבותינו, זכרונם לברכה וזה

לצדיק ניצול משאר המדות רעות. הכלל שע"י המעות שנותנים לצדיק באופן שרוצה להתקשר אליו, אינו נשאר רק לבר מגופא, אלא מתהפך לבחי' תפארת בעצמו.

וסיפר מקודם מעשה משני אנשים בני הנעורים שהיו בעיר אחת והיה ביניהם אהבה והתקשרות גדול. פעם אחת ראה אחד מהם בחבירו שנטה מדרך הישר קצת, ועשה איזה דבר שלא כהוגן וחשב מקרה הוא, אחר כך ראה אותו שעשה דבר גרוע יותר, שעבר עברה ממש, ואז נתרחק ממנו והפריד עצמו מאיתו. אחר כך ברבות הימים כשירדו מעל שלחן חותנם, שניהם, התחיל זה שעבר העברה כנ"ל לעלות מעלה מעלה עד שנעשה עשיר גדול, והשני הנ"ל נעשה עני גדול. והיה זה בדעתו מתרעם תמיד על מדותיו של השם יתברך, כי אמר בלבו: הלא אני יודע בעצמי שזה עבר עברה, ומדוע יתנו לו גדולה כל כך. פעם אחת ראה במקום אחד שהיו עומדים כת אחת ומשמיעין קול ומקשקשין במעות הרבה, ונתקרב אליהם ואמר לו: אל תיגע בזה המעות כי זה שייך לאיש הנ"ל, היינו לחברו הנזכר לעיל אמר: עכשיו הגיע העת לשאול ושאל אותם מדוע יגיע לו מעות הלא בעיני ראיתי שעבר עברה? השיבו לו מיום שירדתם שניכם מעל שלחן חותנכם, מאז חברך קבע עתים לתורה וקיבל על עצמו הק ולא יעבר ללמוד בכל יום כך וכך, אבל אתה אינך עוסק בתורה ועל כן נותנין לחברך

הוא נעשה תמכי אורייתא בחי' נצח והוד שתומכים את התפארת, לכן מי שנותן צדקה לתלמיד חכם הוא זוכה להיות מרכבה לנצח והוד.

ובאמת אלו המעות הם בחי' תורה ממש, כי מעות ר"ת ו'אין ע'בירה מ'כבה ת'זורה. כי הנצח והוד הם לבר מגופא, הם אינן שייכים לפרצוף העליון, כנודע בספרי הקבלה שנצח והוד הם כלי השפעה שהז"א משפיע למלכות, ואינו נחשב כעצמות התפארת. ולכאן המעות שנותנים לת"ח הוא רק בחי' נצח והוד תמכין דאורייתא. אבל באמת הוא תורה ממש.

והענין יובן, כי שורש איסור גיד הנשה הוא שהיה פגם ברגלין, כדכתיב זיורא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו, שהם"א רואה שאינו יכול לפגום בעצם התורה, חשב לפגום בתמכי אורייתא שאינו התורה ממש רק מחזיק אותה. וזה כל סיבת הגלות.

אבל הבעש"ט הק' גילה סוד התקשרות לצדיקים, דכל המחובר לטהור טהור, מתי יש אחיזה בנצח והוד תמכי אורייתא, כל זמן שהם בבחי' לבר מגופא, שנותנים חכס ואין מתקשרים עי"ז לצדיק, נדמה לו שהוא מחזיק הצדיק ואינו בטל אליו, והם ישות בפ"ע. אבל מי שזוכה לתת מעות לצדיק ומתבטל ומתקשר אליו, הרי אדרבה הוא נעשה עצמות הצדיק, ונכלל האור הקטן במאור. כמובא בלקו"מ סי' ד', שאחד הדברים שמבטל מהאדם המדות הרעות הוא הצדקה לצדיק, והבחינה הראשונה שבהתקשרות הוא שרואה את הצדיק וזוה ניצול מעצבות, וע"י הצדקה

יודע איך נפל לזה, ואינו יודע שדיני הנוק' שרשם בדיני הדכר.

דְּהֵינָנוּ שבכל פעם שהשי"ת נותן לך השפעות טובות ברוחני ובגשמי, ששם יש נסיון אם לחשוב לשמה יותר, לשים לב לכוון לשם שמים, ואז אינו מרגיש הפירוד בינו לבין ה', ואם אינו מתקן זאת שם, אזי בא לדיני נוק', היינו ששוב אינו מצליח ברוחני וגשמי, ואז יש לו נסיון קשה מאד לעמוד איתן נגד הקושיות וההעלמות. אבל אם היה לכתחילה מתגבר בעת השפע, להתדבק לדעת שהכל מאת ה', היה מבטל דיני הדכר ואז דיני הנוק' לא היו באים כלל.

וּלְמַעֲשֵׂהָ, יש בחי' בצר הרחבת לי, כי תמיד יש לאדם הרחבות, אפי' בעת היסורין יש גם הרחבות, ועל אותה ההרחבה תתחיל מיד לעבוד לא לקבל את זה בבחי' וישמך ישורון ויבעט, אלא להודות לה' ולבטל עצמו לה' ולקבל ההשפעה לשם שמים, לעשות נחת רוח לה', ולא ליפול לתוך הישות, וזה נותן לו כחות להנצל מדיני הנוק'.

וְהִ' יַעֲזֹר שיומשך כל השפע ברוחני ובגשמי, כי ה' רוצה רק להטיב לנבראיו, ה' רוצה להשפיע רק טוב הן ברוחני הן בגשמי. וזהו עיקר רצונו הפשוט ית', אלא שצריך כלים לזכות לקבל אור ה'. כלים של לשם שמים, כלים של דביקות ויחוד, ואז ה' מטיב לנו. כי כל הטוב הוא רצונו הפשוט, וכל היפך הטוב אינו רצונו הפשוט כלל. וגם כשרואים ת"ח שאין להם שפע, זה הכל בגלל שעדיין ישנן עוונות הדור, והצדיק מובל חטאי הדור, או מחמת

מַעוֹת, אֵף עַל פִּי שֶׁעָבַר עֲבֵרָה כִּי עֲבֵרָה מִכֵּבֶה מִצוֹת וְאִין עֲבֵרָה מִכֵּבֶה תּוֹרָה (פּוֹטָה כ"א) "וְאִין עֲבֵרָה מִכֵּבֶה תּוֹרָה רֵאשִׁי תִּיבּוֹת מַעוֹת:

הִנֵּה מצד אחד צריכים בודאי להתמיד בתורה הק' וללמוד בלי סוף, אבל מצד שני יש ענין של קביעת עתים לתורה. כמבואר בשל"ה הק' שגם מי שעוסק בתורה בכל עת, הוא גם חייב שיהיה לו קביעות בתורה, שהוא ענין חק ולא יעבור שרבינו מביא כאן, שלומד בשעות האלו בלי שום ביטול, או שקובע סדר לימוד שאינו מבטל לעולם. ויש בזה אור עצום ונורא.

כִּי אֲפִי אם נכשל האדם בעונות רח"ל, יש כלל שמו שמקושר לתורה הקדושה באופן של קביעות הוא זוכה לאור שאין עבירה מכבה תורה וזוכה למעוֹת. כי שורש השפע הוא מז"ת דעתיק יומין, וההתגלות למטה הוא בהתפארת, שחיצוניות ההתפארת נמשך למלכות ביהוד, לכן כשנכללים באור התורה הוא הת"ת, אזי יש התגלות המעוֹת.

וְכַתֵּב בעל הסולם שישנם שני מיני דינים, בסוד דיני דכורא ודיני נוק'. דיני דכר היינו שהוא מצליח בעבודת ה', יש לו פרנסה ויש לו הצלחה בהתמדה בתורה, אלא שחסר לו בחי' לשמה, ושוכח שצריך רחמי ה', וזה בחי' דיני דכר. ומי שנופל לקלי' הזאת, זה גורם לדיני הנוק', היינו שהשי"ת מהפך לו את ההצלחה, ונעשה להיפך ה"ו, ואינו מצליח בעבודת ה' ולא בפרנסה. ואז יש לו נסיון אחר, דיני נוק', נסיון של מעונות על ה' וכפירות. ואינו

גלגולו הקודם. ויסוד הכל, יהיה מי שיהיה, אם שב בתשובה ובתוך הצרות מוצא ההרחבות, ובאותה ההרחבה הוא מוצא את ה', ונוטל ההרחבה לשם שמים, עי"ז יקבל כח לעמוד איתן בכל ההעלמות

לדעת שהכל לטובה, באמונה למעלה מטעם ודעת, ואז יתהפכו דיני הנוק' לרחמים פשוטים, ואז יתגלו כל מיני ההרחבות בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

